

PŘEDMLUVA:

Vážení čtenáři,
dostala se vám do ruky publikace *Správa chráněné krajinné oblasti Lužické hory – 122 nejčastějších otázek a odpovědí*. Připravovali jsme ji pro vaši lepší orientaci v činnosti správy CHKO LH.

Se vzrůstajícím počtem zákonů a jiných předpisů se problematika ochrany přírody v CHKO stává pro občany málo přehlednou, co s sebou přináší mnohdy zbytečné problémy a komplikace. Snažili jsme se příručku připravit jednoduše a přehledně, s odpověďmi na nejčastější dotazy i s nejdůležitějšími kontakty.

Pokud vám naše příručka usnadní vyřizování případných žádostí, pomůže najít správné kontakty, nebo vysvětlí některou otázku z oblasti ochrany přírody a krajiny, potom splnila svůj účel.

OBSAH:

2	Základní informace	A
3	Územní ochrana	B
7	Druhová ochrana	C
10	Natura 2000	D
12	Lesnictví	E
15	Vodní hospodářství	F
20	Odpady	G
20	Zemědělství	H
22	Mimolesní zeleň	I
24	Územní plánování a stavební činnost	J
30	Sport, rekreace a ostatní	K

ZKRATKY:

AOPK Agentura ochrany přírody a krajiny

CHKO chráněná krajinná oblast

ČIŽP Česká inspekce životního prostředí

EIA proces posuzování vlivu činnosti na životní prostředí

EVL evropsky významná lokalita

LH Lužické hory

LHO lesní hospodářská osnova

LHP lesní hospodářský plán

LP Labské pískovce

LPIS (Land Parcel Identification System) evidence využití

zemědělské půdy podle uživatelských vztahů

MCHÚ maloplošné chráněné území

MŽP Ministerstvo životního prostředí ČR

NNO nezisková nevládní organizace

NP národní park

NPP národní přírodní památka

NPR národní přírodní rezervace

NV nařízení vlády

OOP orgán ochrany přírody

PP přírodní památka

PR přírodní rezervace

PUPFL pozemky určené k plnění funkcí lesa

RRD rychle rostoucí dřevina

SCHKO správa chráněné krajinné oblasti

SPA, PO ptačí oblast

SZIF Státní zemědělský intervenční fond

TTP trvalý travní porost

ÚPD územně plánovací dokumentace

ÚPO Územní plán obce

ÚSES územní systém ekologické stability

VCHÚ velkoplošné chráněné území

VKP významný krajinný prvek

ZCHD zvláště chráněný druh

1

JAKÉ JSOU ORGÁNY OCHRANY PŘÍRODY A JAKÉ MAJÍ KOMPETENCE?

Obecní úřady – povolují kácení dřevin na svém území; vedou přehled o veřejně přístupných komunikacích (§ 76 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., dále jen zákon).

Pověřené obecní úřady – mimo CHKO a NP vydávají závazná stanoviska k VKP; vyhlášují památné stromy; vydávají souhlasy ke zřizování nebo rušení cest (§ 76 odst. 2 zákona).

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností – např. vymezují místní ÚSES; ukládají některé pokuty (§ 77 zákona).

Krajský úřad – např. mimo NP a CHKO vydává nařízení o zřízení přírodní rezervace, přírodní památky, vymezují regionální ÚSES, vydává závazné stanovisko ke schválení LHP, LHO; vydává nařízení o zřízení přírodního parku; ... (§ 77a zákona).

Na svém území vydává výjimky ze zákona týkající se ohrožených druhů rostlin a živočichů (dle vyhlášky).

Správa NP a CHKO – na svém území vydávají vyhlášky o zřízení přírodní rezervace, přírodní památky, vydávají závazná stanoviska a vyjádření ke stavbám; ukládají pokuty (§ 78 zákona), vydávají na celém území ČR mimo NP výjimky ze zákona týkající se kriticky a silně ohrožených druhů rostlin (dle vyhlášky).

Česká inspekce životního prostředí (§ 80 zákona).

Ministerstvo životního prostředí (§ 79 zákona).

2

CO JE TO ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (ČIŽP) A S ČÍM SE NA NI MOHU OBRÁTIT?

ČIŽP je státní orgán zřízený zákonem č. 282/1991 Sb. Vyřizuje podněty na poškozování nebo ohrožování životního prostředí. Její pravomoci na úsecích ochrany ovzduší, vod, odpadového hospodářství, přírody, lesa a IPCC jsou vymezeny řadou zákonů (www.cizp.cz) – právní normy. Na stejném webu jsou uvedeny i odpovědi na nejběžnější otázky.

3

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI NEZISKOVOU NEVLÁDNÍ ORGANIZACÍ A ORGÁNEM OCHRANY PŘÍRODY?

Nezisková nevládní organizace může být nadace, nadační fond, občanské sdružení, obecně prospěšná společnost. Vyvíjí činnost v souladu se svojí zřizovací listinou, dle zákona se může účastnit správních řízení. Orgán ochrany přírody je úřadem státní správy který vykonává činnost, jež je vymezena zákonem.

4

KDE A JAK MOHU ZÍSKAT INFORMACE O OCHRANĚ PŘÍRODY A ŽP?

Informace o ochraně přírody a krajiny na území CHKO – na správě CHKO, webových stránkách.

Informace o ochraně přírody a krajiny mimo území CHKO – na krajském úřadě, na obcích s rozšířenou působností (Liberecký kraj – Liberec, Česká Lípa, Nový Bor; Ústecký kraj – Varnsdorf, Děčín, Rumburk).

Na webových stránkách MŽP, ČIŽP...

Druhově pestrá louka

5

JAKÉ TYPY CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ MÁME V ČR? VELKOPLOŠNÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (VCHÚ):

- Národní parky
- Chráněné krajinné oblasti
- Přírodní parky

MALOPLOŠNÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (MCHÚ)

- Národní přírodní rezervace
- Národní přírodní památka
- Přírodní rezervace
- Přírodní památka
- Přechodně chráněná plocha
- Památný strom – jako zvláštní kategorie

6

CO JE CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST (CHKO) A KDO JI VYHLAŠUJE?

CHKO je velkoplošné chráněné území na území České republiky.

CHKO jsou rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení.

CHKO vyhláší Vláda ČR nařízením.

7

PODLE JAKÉHO ZÁKONA ROZHODUJÍ SPRÁVY CHKO?

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

Dále prováděcí vyhlášky k zákonu č. 395/1992 Sb. (dále jen vyhláška).

Úplné znění lze nalézt na www.ochranaprirody.cz – sekce legislativa...

8

CO SE V CHKO NESMÍ?

Základní ochranné podmínky jsou uvedeny v § 26 zákona:

- zneškodňovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody
- tábořit a rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody
- vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody
- povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů
- používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti
- stavět nové dálnice, sídelní útvary a plavební kanály
- pořádat automobilové a motocyklové soutěže
- provádět chemický posyp cest
- měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany chráněné krajinné oblasti

9

JAK POZNÁM, ZDA POZEMEK LEŽÍ V CHKO?

Hranice CHKO nejsou v terénu vyznačeny, na významnějších příjezdových komunikacích jsou označeny tabulí se státním znakem a názvem CHKO.

Pro základní orientaci může sloužit turistická mapa, kde jsou hranice CHKO vyznačeny. Konkrétní informaci podá Správa CHKO podle katastrálního území a parcelního čísla.

10

CO JE ZONACE CHKO?

CHKO je rozdělena do 4 zón odstupňované ochrany přírody, jejichž hospodářské využívání se provádí tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty (§ 25 zákona).

Ochranné podmínky I. zóny (§ 26 odst. 2 zákona), je zakázáno:

- umísťovat a povolovat nové stavby
- povolovat a měnit využití území
- měnit současnou skladbu a plochy kultur, nevyplyvá-li změna z plánu péče o chráněnou krajinnou oblast

- hnojit pozemky, používat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady
- těžit nerosty a humolity

Ochranné podmínky I. a II. zóny (§ 26 odst. 3 zákona), je zakázáno:

- hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí pomocí intenzivních technologií, zejména tak, aby došlo k podstatným změnám v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů, anebo nevratně poškozovat půdní povrch, používat biocidy, měnit vodní režim či provádět terénní úpravy značného rozsahu
- zavádět intenzivní chovy zvířete, např. obory, farmové chovy, bažantnice
- pořádat soutěže na jízdních kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody

Pozemky I. a II. zóny se v územním plánu zařazují do přírodních ploch (vyhláška č. 501/2006 Sb. k SZ).

Omezující podmínky III. a IV. zóny nejsou dány zákonem ale jsou obsaženy v Plánu péče o CHKO LH.

Informaci o hranicích zón získáte na příslušné správě CHKO nebo ve schválených územních plánech obcí a měst. Hranice zón v CHKO nejsou vyznačeny v terénu.

V terénu mimo cesty informují o hranici „rezervace“ červené pruhy

11

CO JE PLÁN PÉČE O CHKO A K ČEMU SLOUŽÍ?

Plán péče o CHKO je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení jejího stavu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů, např. územní plány, lesní hospodářské plány apod., a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný.

12

CO JSOU MALOPLOŠNÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ (MCHÚ)?

Národní přírodní rezervace (NPR) – menší území mimořádných přírodních hodnot s přirozeným reliéfem terénu, typickou geologickou stavbou a ekosystémy jedinečnými v národním či mezinárodním měřítku.

Přírodní rezervace (PR) – menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro určitý region.

Národní přírodní památka (NPP) – přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním významem.

Přírodní památka (PP) – přírodní útvar podobný národní přírodní památce, ale s regionálním významem.

13

JAK POZNÁM, ŽE SE NACHÁZÍM V MCHÚ?

Na přístupových cestách jsou umístěny tabule se státním znakem České republiky a příslušným nápisem (NPR, PR, NPP, PP). Hranice MCHÚ jsou vyznačeny v terénu dvěma červenými pruhy 5 cm širokými s 5 cm mezerou. Horní pruh probíhá po celém obvodu stromu (sloupku), dolní pouze po části obvodu, která odpovídá výseku území nechráněného. Stojím-li vně MCHÚ – vidím dva pruhy, stojím-li uvnitř – vidím 1 pruh.

O značení hranic CHKO

14

JAKÁ JSOU V MCHŮ OMEZENÍ A KDE JE ZJISTÍM?

Některá omezení jsou přímo uvedena v zákoně, tzv. základní ochranné podmínky.

Další omezení mohou být uvedena v tzv. bližších ochranných podmínkách, např. zákaz, nebo omezení horolezectví, vstup mimo značené cesty apod. Bližší ochranné podmínky jsou uvedeny ve vyhlášce ke každému MCHŮ, tyto jsou uloženy na správě CHKO a na příslušné obci.

ZÁKLADNÍ OCHRANNÉ PODMÍNKY MCHŮ

V NPR není dovoleno:

- hospodařit způsobem, který může způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů nebo nevratně poškozovat půdní povrch, provádět chemizaci, změnu vodního režimu a terénní úpravy
- povolovat a umísťovat stavby
- těžit nerosty a humolity
- vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody

- povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů
- provozovat horolezectví, létání na padácích a závěsných kluzácích a jezdit na kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody
- zavádět intenzivní chovy zvěře, např. obory, farmové chovy a bažantnice a používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti
- vjíždět motorovými vozidly
- sbírat rostliny a odchytávat živočichy
- tábořit a rozdělovat ohně mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody
- měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národní přírodní rezervace

V PR není dovoleno:

- hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému anebo nevratně poškozovat půdní povrch
- používat biocidy
- povolovat a umísťovat nové stavby
- povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů
- sbírat rostliny a odchytávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství či sběru lesních plodů
- měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace

V NPP a PP nejsou dovoleny:

- změny, poškozování nebo hospodářské využívání vedoucí k jejich poškození

15

JSOU MOŽNÉ VÝJIMKY ZE ZÁKAZŮ?

Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, povoluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda (§ 46 zákona).

16

CO JE ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY (ÚSES)?

ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální. Jejich ochrana je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

Pozemky biocenter se v územním plánu zařazují do přírodních ploch (vyhláška č. 501/2006 Sb. k SZ).

17

CO JE VÝZNAMNÝ KRAJINNÝ PRVEK (VKP)? CO SE V NĚM SMÍ A NESMÍ?

VKP je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability – lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje orgán ochrany přírody (obec II. stupně) jako VKP, zejména mokřady, stepní trávníky, remízky, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy, ale i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

Jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům (umístování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů), které by mohly vést k poškození nebo zničení VKP nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, je třeba závazně stanovisko orgánu ochrany přírody (obec II. stupně).

18

CO JE PŘÍRODNÍ PARK A KDO HO MŮŽE VYHLÁSIT?

Přírodní park se vyhláší k ochraně krajinného rázu území s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami mimo CHKO a národní parky, a to

nařízením krajského úřadu. O udělování souhlasů podle tohoto nařízení rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností (III. stupně). Např. Přírodní park Ještěd.

19

CO JE PAMÁTNÝ STROM A KDO HO MŮŽE VYHLÁSIT?

Za památné stromy se vyhláší mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí, a to rozhodnutím orgánu ochrany přírody – správy národních parků, CHKO a pověřené obecní úřady (II. stupně). Památný strom (skupina, stromořadí) je označen tabulí s malým státním znakem ČR. Informaci o vyhlášených památných stromech na území CHKO získáte na příslušné správě CHKO, orientačně i v turistických mapách.

Památný strom – dub letní ve Falknově

20

CO JE PŘECHODNĚ CHRÁNĚNÁ PLOCHA A KDO JI MŮŽE VYHLÁSIT?

Slouží k ochraně dočasně nebo nepředvídatelného výskytu významných rostlin nebo živočichů, nerostů nebo paleontologických nálezů. Lze ji vyhlásit také z důvodů vědeckých, studijních či informačních. Vyhláší se na stanovenou dobu nebo na opakované období, např. dobu hnízdění, a to rozhodnutím správy CHKO (NP) nebo obecního úřadu s rozšířenou působností. Hranice přechodně chráněné plochy nemusí být vyznačeny v terénu.

21

JAKÝM ZPŮSOBEM JSOU VŠECHNY ROSTLINY A ŽIVOČICHOVÉ CHRÁNĚNI V ČESKÉ REPUBLICE?

Obecnou ochranu rostlin a živočichů řeší § 5, 5a, 5b zákona. Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchyttem, který vede nebo by mohl vést k ohrožení jejich populace. V zájmu ochrany evropských volně žijících druhů ptáků je zakázáno jejich úmyslné usmrcování nebo odchyt jakýmkoliv způsobem, úmyslné poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd, sběr jejich vajec, úmyslné vyrušování těchto ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat, držení druhů ptáků, jejichž lov a odchyt jsou zakázány.

22

CO JSOU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ROSTLINY A ŽIVOČICHOVÉ? KTERÉ DRUHY MEZI NĚ PATŘÍ?

Vzácné, ohrožené, vědecky nebo kulturně významné druhy lze prohlásit za zvláště chráněné podle § 48, 49, 50 zákona. Podle stupně ohrožení jsou řazeny do kategorií: kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené. Seznam zvláště chráněných rostlin a živočichů je uveden v příloze vyhlášky č. 395/1992 Sb. k zákonu o ochraně přírody a krajiny.

Uřovka obojková

23

JAKÁ OCHRANA JE ZAJIŠTĚNA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝM DRUHŮM ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ?

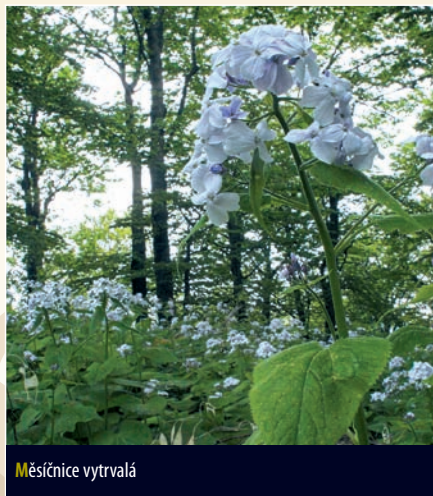
Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových

stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Zvláště chráněné živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno je zejména chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat, sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla, držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

24

K ČEMU JE POTŘEBA VÝJIMKA Z OCHRANNÝCH PODMÍNEK ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ A KDO JI VYDÁVÁ?

V případech, kdy jiný veřejný zájem přesně definovaný zákonem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, může povolit orgán ochrany přírody výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů. Na území CHKO a NP vydávají výjimky správy CHKO a NP, mimo velkoplošná území krajské úřady pro druhy ohrožené a správy CHKO pro druhy silně a kriticky ohrožené.

Měsíčnice vytrvalá

Kýčelnice devítilistá

25

CO MÁM DĚLAT, POKUD SE NA MÉM POZEMKU VYSKYTUJÍ CHRÁNĚNÉ DRUHY ROSTLIN? MOHU NA TAKOVÉM POZEMKU STAVĚT, MOHU TAKOVÝ POZEMEK SEKAT?

Ze zákona je zakázáno chráněné druhy rostlin zničit. Louku sekat lze, ve většině případů, to rostliny nijak nepoškozuje. Ale pokud jde o kriticky a silně ohrožené druhy, mělo by být předem ke způsobu hospodaření souhlas-

Ještěrka obecná

Čolek horský

né stanovisko Správy CHKO LH. U ohrožených druhů je možná konzultace na Správě, jak hospodařit, abychom rostliny nezničili. Na Správě budou veškeré informace o výskytu zvláště chráněných druhů rostlin vítány.

26

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ CHCI CHO VAT ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝ DRUH ŽIVOČICHA?

Zvláště chráněné druhy je zakázáno chovat v zajetí. U přesně definovaných případů, např. pro účely výchovy a vzdělávání, lze udělit výjimku. O tu je potřeba požádat na příslušné správě CHKO nebo krajském úřadu.

27

POTŘEBUJI PRO ODCHOVY MLÁDAT ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ NĚJAKÁ DALŠÍ POTVRZENÍ?

Jedince, který je nezaměnitelně označen, pocházejícího z odchovu v zajetí zákon nepovažuje za volně žijícího, nýbrž za jedince v přímé péči člověka. Orgán ochrany přírody takového jedince eviduje.

28

JAK ZAEVIDOVAT JEDINCE ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO DRUHŮ ŽIVOČICHA ODCHOVANÉHO V PŘÍMÉ PÉČI ČLOVĚKA?

Orgán ochrany přírody je na základě písemné žádosti držitele do 30 dnů povinen takového jedince evidovat, pokud nemá důvodné podezření na nelegální původ jedince.

29

CO DĚLAT, POKUD CHCI CHOVAT PTÁKY U NÁS VOLNĚ ŽIJÍCÍCH DRUHŮ, KTERÉ NEPATŘÍ MEZI ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ?

Orgán ochrany přírody může stanovit odchylný postup pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství za předpokladu, že rozhodnutí o odchylném postupu se vydá jen na základě vyhodnocení stavu místní populace a za stanovení přísně kontrolovaných podmínek.

30

CO DĚLAT, KDYŽ SI NA MÉM CHOVU SLEPIC ČI HOLUBŮ POCHUTNÁVÁ JESTRÁB ČI NA TŘEŠNÍCH HEJNO ŠPAČKŮ?

Orgán ochrany přírody může, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení, rozhodnutím stanovit postup odchylný od postupu uvedeného v § 5a zákona, je-li to potřebné ve veřejném zájmu. Odchylný postup může být stanoven také pro účely výzkumu a výuky, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení druhu v jeho původní oblasti rozšíření či pro chov v lidské péči pro tyto účely.

31

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ MÁM V DOMĚ NETOPÝRY, NA ZAHRADĚ VELKÉ MRAVENIŠTĚ, NEBO ZMIJI APOD.?

Kontaktovat správu CHKO. V těchto případech bude patrně vydána výjimka a chránění živočišné přemístění na jiné vhodné místo.

32

CO JE TO CITES? KTERÉ DRUHY PATŘÍ DO SEZNAMŮ CITES?

CITES je zkratkou úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Zamezuje odběru těchto živočichů a rostlin z přírody, umožňuje obchodování pouze s legálně drženými exempláři – narození v zajetí. Seznamy druhů lze nalézt na stránkách CITES (www.cites.org) nebo MŽP (www.env.cz). Patří mezi ně např. většina

papoušků nebo suchozemské želvy. Pokud chci chovat druh zařazený do seznamů CITES, měl bych ho získat s platnými dokumenty.

Želva žlutohnědá – CITES

33

CO MÁM DĚLAT POKUD NA MŮJ CHOVNÝ RYBNÍK CHODÍ „PYTLAČIT“ VYDRA, VOLAVKA NEBO KORMORÁN?

Stát hradí škody podle zákona 115/2000 Sb. způsobené vybranými druhy zvláště chráněných druhů živočichů. Mezi tyto druhy patří velké šelmy (vlk, medvěd, rys), dále vydra říční, bobr evropský, los evropský a kormorán velký. V takovém případě je nutno skutečnost ohlásit do 48 hodin na správu CHKO, která provede místní šetření, sepiše protokol a zajistí důkazy. O náhradu škody se žádá na příslušném krajském úřadu.

34

CO JSOU TO GEOGRAFICKY NEPŮVODNÍ A INVAZNÍ DRUHY ROSTLIN? MOHU SÁZET (SÍT) GEOGRAFICKY NEPŮVODNÍ DRUHY ROSTLIN A KŘÍŽENCE?

Jsou to takové druhy, jejichž přirozený areál leží mimo náš region. V CHKO je záměrné šíření těchto druhů zakázáno, mimo CHKO možné jen s povolením orgánu ochrany přírody.

Křídlatka japonská – druh invazní rostliny

35

CO JE TO „BIOLOGICKÉ HODNOCENÍ“? KDY A KDO SI JE MUSÍ NECHAT ZPRACOVAT.

Investor, který zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, je povinen zajistit na svůj náklad provedení přírodovědného průzkumu a písemné hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na rostliny a živočichy. O jeho nezbytnosti rozhodne orgán ochrany přírody příslušný k povolení zamýšleného zásahu. Autorizovanou osobou, která biologické hodnocení provede, schválí na návrh investora orgán ochrany přírody. Provedení biologického hodnocení se neuloží, pokud je součástí jiného ekologického hodnocení podle obecně závazných právních předpisů na ochranu životního prostředí (např. EIA) a splňuje zároveň požadavky na biologické hodnocení.

36

CO JE NATURA 2000?

Natura 2000 je evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém. Na území ČR je Natura 2000 tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu (§ 39 zákona) nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území (§ 14 zákona).

37

CO JE TO PTAČÍ OBLAST (PO)?

Ptačí oblasti vymezí vláda nařízením jako většinou rozsáhlá území nejvhodnější pro ochranu druhů ptáků stanovených právními předpisy Evropských společenství. S cílem zajistit přežití druhů ptáků může stanovit činnosti, ke kterým je třeba souhlasu orgánu ochrany přírody.

Hejno jerábů popelavých

38

KTERÉ PTAČÍ OBLASTI SE NACHÁZEJÍ V LUŽICKÝCH HORÁCH? PRO JAKÉ DRUHY JE VYMEZENÁ PTAČÍ OBLAST LABSKÉ PÍSKOVCE?

Do severních oblastí CHKO Lužické hory zasahuje Ptačí oblast Labské pískovce, která je vymezena pro ochranu sokola stěhovavého, datla černého, výra velkého a chřástala polního.

39

JAKÁ JSOU OMEZENÍ V PTAČÍ OBLASTI LABSKÉ PÍSKOVCE A KDE JE ZJISTÍM? K JAKÝM ČINNOSTEM V PTAČÍ OBLASTI POTŘEBUJI SOUHLAS A KDO MI HO VYDÁ

Omezení v ptačích oblastech stanoví vládní nařízení. Uveřejněná jsou ve Sbírce zákonů. Konkrétně v ptačí oblasti Labské pískovce jsou zaměřeny na ochranu hnízdišť před rušením hospodářskou činností v lesích, dále je souhlas potřeba ke změně druhu pozemku mimo současně zastavěné a zastavitelné území, měnit vodní režim, pořádat hromadné a sportovní akce, vytvářet nové turistické a jiné trasy. Souhlas vydává Správa CHKO LP.

40

CO JE EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA (EVL)?

Evropsky významná lokalita je lokalita vyžadující zvláštní územní ochranu na základě kritérií stanovených právními předpisy Evropských společenství. Seznam EVL je stanoven vládním nařízením (tzv. národní seznam), a to až do doby jejího zařazení do seznamu lokalit významných pro Evropská společenství (tzv. evropský seznam). Do 6 let od zařazení do evropského seznamu se území vyhlásí jako chráněné.

41

JAKÁ JSOU OMEZENÍ V EVL?

Platí tzv. předběžná ochrana EVL – zákaz poškozování EVL. Za poškozování se nepovažuje řádné hospodaření v souladu s právními předpisy. Těžiště ochrany EVL je v povinnosti hodnotit záměry a koncepce, které by mohly významně ovlivnit EVL nebo ptačí oblast. Pokud hodnocení prokáže negativní vliv na území Natura 2000 a neexistuje-li variantní řešení s menším negativním vlivem nebo bez něj, lze navrženou koncepci nebo záměr schválit jen z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a za současného uložení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění ochrany a celistvosti území Natura 2000.

42

JAKÉ JSOU EVL V LUŽICKÝCH HORÁCH?

EVL v Lužických horách se převážně překrývají se stávajícími rezervacemi nebo I. zónou (Klíč, Jezevčí vrch, Naděje–Milštejn, Lužickohorské bučiny, údolí Chříbské Kamenice), dále pro ochranu některých druhů jsou vyhlášeny některé vodní toky (Svitávka, Kamenice) nebo věž kostela ve Chříbské.

Netopýr velký – evropsky významný druh

43

CO MUSÍM UDĚLAT, CHCI-LI USKUTEČNIT ZÁMĚR V EVL?

Ten, kdo záměr zamýšlí, musí předložit návrh správě CHKO (mimo CHKO krajskému úřadu) ke stanovisku, zda může mít významný vliv na EVL. Pokud významný vliv není vyloučen, předkladatel zajistí vypracování hodnocení autorizovanou osobou.

44

CO JE TO LESNÍ HOSPODÁŘSKÝ PLÁN (LHP)? KDO HO POTŘEBUJE?

Lesní hospodářský plán je základním nástrojem vlastníků lesa. Ze zákona jej musí zpracovat každý, kdo vlastní více než 50 ha lesa. LHP zpracovává pro vlastníky lesa odborně oprávněné firmy obvykle na období 10 let. LHP obsahuje závazná ustanovení, která vlastníci lesa musejí respektovat. LHP každému vlastníku lesa stanoví především maximální možnou výši těžeb (nejvyšší možné množství dřeva, které může na svém majetku za deset let vytěžit) a povinný minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin v novém zalesnění (povinné nejmenší množství převážně listnatých dřevin, které zvyšují ekologickou stabilitu lesa). Dále LHP obsahuje další ustanovení a doporučení, které vlastníkovci slouží jako odborné podklady pro způsoby hospodaření v lese. Pořízení LHP si hradí každý vlastník lesa z vlastních zdrojů. LHP v lesích na území CHKO musí mj. odsouhlasit i příslušná správa CHKO.

45

CO JE LESNÍ HOSPODÁŘSKÁ OSNOVA (LHO)? KDO JI POTŘEBUJE?

Lesní hospodářská osnova je zjednodušený LHP (viz výše). Slouží především drobným vlastníků lesa (majetky do 50 ha lesa). Zpracování LHO zadává obvykle orgán státní správy lesa (pověřený obecní úřad). LHO rovněž stanoví vlastníků lesa maximální výši těžeb a povinný podíl melioračních a zpevňujících dřevin (viz výše). LHO obdrží každý vlastník lesa od orgánu státní správy lesa bezplatně.

46

CO JSOU POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA (PUPFL)?

Jsou to především pozemky s lesními porosty ale i plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy lesa (paseky), dále lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, drobné vodní toky a pozemky nad horní hranicí lesa (vrcholy hor). Hospodaření na těchto pozemcích upravuje zákon č. 289/1995 Sb. o lesích

(lesní zákon) v platném znění. Nikdo nesmí bez povolení tyto pozemky užívat k jiným účelům, než stanovuje lesní zákon.

47

JAKÁ JE KATEGORIZACE LESA A JAKÝ MÁ ÚČEL?

Ze zákona jsou všechny lesy rozděleny podle převažujících funkcí do tří základních kategorií – dělí se na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské. Lesy ochranné se nacházejí na mimořádně nepříznivých stanovištích (prudké svahy, kamenité sutě, nestabilní náplavy a písky, vrcholy hor apod.). Základní funkcí těchto lesů je ochrana půdy před vodní a větrnou erozí. Hospodářské využití těchto lesů je velmi omezené. Lesy zvláštního určení jsou vymezovány v pásmech ochrany vodních zdrojů a na území národních parků a národních přírodních rezervací, popř. na dalších plochách, kde veřejný nebo jiný oprávněný zájem převažuje nad zájmy vlastníka lesa (např. I. zóny CHKO, lázeňské a rekreační lesy, obory apod.). Hospodářské využití těchto lesů je omezené. Lesy hospodářské jsou všechny ostatní, které nejsou zařazeny v předchozích dvou kategoriích. Lesy hospodářské se užívají především k produkci dřevní hmoty, ale i k zajištění mimoprodukčních funkcí – zadržování vody, ochrany půdy, produkci kyselíky apod.

48

KDY SE MŮŽE KÁCET V LESE?

V lese se může kácet celoročně, ale pouze a výhradně v souladu s LHP (viz výše) za dodržení podmínek daných lesním zákonem. Na velkých lesních majetcích se zpracovávají každoročně plány těžeb (těžební projekty), které v lesích na území CHKO konzultuje i příslušná Správa CHKO. Každý vlastník lesa je ze zákona povinen provádět přednostně nahodilou těžbu tak, aby nedocházelo k vývinu šíření a přemnožení škodlivých organismů (je povinen přednostně zpracovat vývraty, polomy a stromy napadené dřevokaznými škůdci).

49

JAKÝ JE ROZDÍL V KÁCENÍ V LESE A MIMO LESE?

Ke kácení v lese není třeba individuální povolení obecního úřadu, ke kácení dřevin mimo les (pokud dosahují zvláštním právním předpisem stanovených parametrů) obvykle vydává povolení příslušný obecní úřad. Kácení dřevin rostoucích mimo les se povoluje obvykle v období vegetačního klidu.

50

JAKÁ JSOU PRAVIDLA PRO HOSPODAŘENÍ V LESE?

Základní obecná pravidla pro hospodaření v lesích stanoví zákon č. 289/1995 Sb. o lesích (lesní zákon) v platném znění a navazující zvláštní právní předpisy (vyhlášky ministerstva zemědělství). Konkrétní pravidla určují LHP a LHO (viz výše) a dále odborní lesní hospodáři. Vlastníci lesa jsou ze zákona povinni usilovat při hospodaření v lesích o to, aby všechny funkce lesa byly trvale zachovány a aby byl chráněn a zachován genofond lesa.

51

JAKÁ JSOU PRAVIDLA PRO NOVÉ VÝSADBY V LESE?

Nové výsadby v lese mohou být prováděny pouze semeny a sazenicemi, které splňují přísná kritéria daná zvláštními právními předpisy. Vlastník lesa je ze zákona povinen obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala se jejich odolnost a zlepšovalo se tak plnění základních funkcí lesa.

52

KDO HOSPODARÍ V LESÍCH V CHKO LUŽICKÉ HORY?

V lesích CHKO LH hospodaří především Lesy České republiky, s. p., který vykonává právo hospodaření s lesy v majetku českého státu, a dále další vlastníci lesů – obce a v malé míře i drobní soukromí majitelé.

53

JAK SPRÁVA CHKO OVLIVŇUJE HOSPODAŘENÍ V LESÍCH?

Správa CHKO ovlivňuje hospodaření v lesích v souladu se zákonem č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny (v platném znění). Bez kladného závazného stanoviska správy CHKO nelze schválit a přijmout LHO a LHP (viz výše). Správa CHKO též každý rok konzultuje projekty těžebních prací na jednotlivých lesních hospodářských celcích. Správa CHKO prostřednictvím speciálních státních programů dále financuje vlastníkům lesa různá opatření, která zvyšují ekologickou stabilitu lesů.

54

JAK MOHU HOSPODAŘIT VE SVÉM SOUKROMÉM LESE V CHKO?

Jako každý vlastník lesa v CHKO. Především v souladu s lesním zákonem, zákonem o ochraně přírody a krajiny a v souladu s LHO a LHP. Záleží především na skutečnosti, do jaké kategorie je můj les zařazen (viz výše).

55

JAKÁ JSOU PRAVIDLA PRO ZALESŇOVÁNÍ NELESNÍ (ZEMĚDĚLSKÉ) PŮDY?

Zemědělskou půdu je nejprve třeba vyjmout ze zemědělského půdního fondu. Při zalesnění plochy větší jak 0,5 ha je třeba souhlas příslušné správy CHKO. Vhodná dřevinná skladba se odvodí dle přírodních podmínek stanoviště, zejména půdních, klimatických a nadmořské výšky.

56

KDY MOHU TRVALE ODLESNIT POZEMEK (VYJMOUT Z PUPFL)?

Pouze se souhlasem orgánu státní správy lesů (pověřeným obecním úřadem). Pro trvale odlesnění lesních pozemků o výměře nad 0,5 ha v CHKO je nutný i souhlas příslušné správy CHKO.

57

PROČ SE V LESE KACÍ?

Dřevo je hospodářská surovina (jako obilí, ovoce, ze-

lenina apod.), i když jej tak často nevnímáme. Lesnické hospodaření v hospodářských lesích je velmi podobné zemědělskému hospodaření s tím rozdílem, že hospodářský rok zemědělce je shodný s rokem kalendářním, případně je ještě kratší (trvá zpravidla jedno vegetační období). Hospodářský „rok“ lesníka trvá přibližně sto kalendářních let (a spíše déle), což je průměrná doba, kdy uměle založené porosty dosáhnou mytní zralosti. Pak je „ekonomické“ tyto porosty smýt a vzniklou plochu opět zalesnit. Dnešní mytní porosty byly zakládány na přelomu 19. a 20. století, často geneticky i stanovištně nevhodným sadebním materiálem. Porosty takto založené je v řadě případů optimální postupně obnovovat holosečným způsobem. V současné době se však od holosečného hospodaření postupně ustupuje a upřednostňují se přírodě blízké způsoby hospodaření.

58

PROČ JSOU PROBLEMATICKÉ SMRKOVÉ MONOKULTURY?

Smrk je naše nejrozšířenější hospodářská dřevina. V minulosti byly zakládány smrkové monokultury na velkých plochách, protože vlastníkům lesa poskytovaly největší ekonomický užitek. Smrkové porosty tak byly zakládány i na stanovištích, kde by se smrk přirozeně nikdy nevyskytoval. Na těchto nevhodných stanovištích je tak méně odolný, než ve svém původním prostředí ve větších nadmořských výškách s dostatkem dešťových srážek. Smrkové monokultury jsou ekologicky velmi málo stabilní, špatně odolávají větru, sněhu, námraze

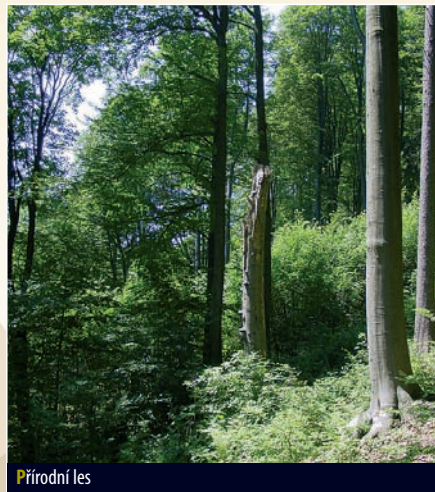
Individuální ochrana výsadby jedle bělokoré proti okusu zvěří

a působení dřevokazného hmyzu. Z minulosti (i nedávne) je známo mnoho kalamit, které postihly především smrkové porosty. Smrkové monokultury dále prokazatelně zhoršují (okyselují) půdu a ochuzují ji o živiny. V lesích CHKO LH se již nové smrkové monokultury uměle nezakládají. Smrk se zde dále pěstuje především ve směsích s bukem javorem a jedlí.

59

CO ZNAMENÁ POJEM „PŘÍRODĚ BLÍZKÉ LESNICKÉ HOSPODAŘENÍ“?

Jedná se o soubor těžebních a pěstebních způsobů a opatření, které vytvářejí, napodobují a využívají přirozené podmínky, procesy a mechanismy, které by ve velké míře probíhaly v přírodních lesích neovlivněných člověkem. V praxi se jedná především o omezování holosečného způsobu hospodaření a vytváření podmínek pro obnovu lesa přirozeným zmlazováním pod mateřským porostem. Dlouhodobým cílem tohoto způsobu hospodaření je vytvářet věkově a druhově rozrůzněné lesní porosty odpovídající stanovišti. Takto zakládané a obhospodařované lesní porosty budou mít daleko vyšší ekologickou stabilitu a první výsledky po ca 10 letech uplatňování tohoto způsobu hospodaření ukazují, že je výhodný i ekonomicky.

Přírodní les

60

ČO MÁM DĚLAT, KDYŽ JSEM SVĚDKEM HAVÁRIE – ÚNIKU ŠKODLIVÝCH NEBO NEBEZPEČNÝCH LÁTEK DO ŘEKY, POTOKA, VODNÍ NÁDRŽE?

Ten, kdo zjistí havárii, je povinen ji neprodleně hlásit Hasičskému záchrannému sboru ČR nebo jednotkám požární ochrany nebo Policii ČR, příp. správci povodí (tel. hasiči 150, SOS linka 112, policie 158), Povodí Ohře, vodohospodářský dispečink, tel. 474 624 264.

61

ČO JE VÝZNAMNÝ KRAJINNÝ PRVEK (VKP) VODNÍ TOK, RYBNÍK, ÚDOLNÍ NIVA, RAŠELINIŠTĚ?

Vodní toky, rybníky, údolní nivy a rašeliniště jsou ekologicky a esteticky hodnotné části krajiny, které utvářejí její typický vzhled a přispívají k udržení její stability.

Masožravá rosnatka okrouhlostá

Jsou to významné krajinné prvky ze zákona a jako takové jsou chráněny před poškozováním a ničením. K zásahům, které by mohly VKP poškodit, zničit nebo oslabit jeho stabilizační funkce (umísťování staveb, odvodňování pozemků, úpravy toků a nádrží, kácení aj.) si musí ten, kdo zásah zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

62

PROČ CHRÁNÍME A OBNOVUJEME MOKŘADY?

Mokřady zadržují potřebnou vodu v krajině a jen pomalu ji uvolňují. Pomáhají tak bojovat proti povodním. Vytvářejí příznivé mikroklima v místě. Jsou důležité pro fungování koloběhu vody v přírodě. Jsou zdrojem druhového bohatství krajiny, hostí řadu vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.

63

PROČ A JAK SPRÁVA CHKO PODPORUJE OBNOVU VODNÍCH PLOCH V KRAJINĚ?

Tůňe a rybníky zadržují vodu v krajině a jsou domovem řady chráněných druhů rostlin a živočichů. Jsou také estetickým prvkem v krajině. Správa CHKO obnovuje drobné vodní plochy s využitím dotačních programů MŽP po dohodě s vlastníky pozemků, možná je také dotační podpora žádostí jednotlivých žadatelů po vyhodnocení přínosu nové vodní plochy pro ochranu přírody a krajiny (z dotačních programů dle typu opatření).

Nové vytvořená tůň v PP Brazilka

64

CO JE LITORÁLNÍ PÁSMO RYBNÍKA A PROČ JE DŮLEŽITÉ? PROČ JSOU NEVHODNÉ STRMÉ BŘEHY NÁDRŽÍ?

Litorál je většinou příbřežní pásmo rybníka s hloubkou do 0,6 m, které je tvořeno hustými porosty mokřadních a vodních rostlin. Je důležitou součástí rybníka – slouží jako hnízdiště vodního ptactva, trdliště ryb, je místem, kde získává potravu a úkryt řada živočichů.

Pokud má nádrž příliš strmé břehy, nemůže se vyvinout hodnotný litorál, řada živočichů má ztížený přístup do a z rybníka (např. obojživelníci).

65

CO JE TŘEBA PRO POVolenÍ NOVÉ VODNÍ NÁDRŽE?

Na území CHKO závazné stanovisko příslušné správy CHKO k vydání rozhodnutí o povolení umístění stavby, rozhodnutí povolení stavby vodního díla, rozhodnutí povolení nakládání s vodami a schválení manipulačního řádu vodního díla.

V případě, kdy se jedná o stavbu situovanou do lokality s potenciálním výskytem zvláště chráněných druhů může správa CHKO požadovat posouzení vlivu záměru na rostliny a živočichy (biologické hodnocení) dle § 67 zákona.

Rozhodnutí o udělení výjimky v případě:

- stavby v I. zóně CHKO (výjimku uděluje vláda ČR)
- zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů

Přírodní tok Svitávky pod Mařenicemi

66

JAKÁ JSOU OMEZENÍ PRO HOSPODAŘENÍ NA NÁDRŽÍCH OBNOVENÝCH Z DOTAČNÍCH TITULŮ MŽP ČR A SFŽP?

Rybochovné využití těchto nádrží lze připustit pouze do takové míry, aby nebyly oslabeny ekologické funkce nádrže, tj. přípustné je pouze extenzivní využití nádrže s přiměřenou rybní obsádkou, kterou stanoví orgán ochrany přírody. Nelze hnojit, přikrmovat. Nevhodný je chov amura bílého a některých druhů lososovitých ryb (pstruh duhový, siven americký).

67

PROČ REVITALIZUJEME VODNÍ TOKY A CO TO ZNAMENÁ?

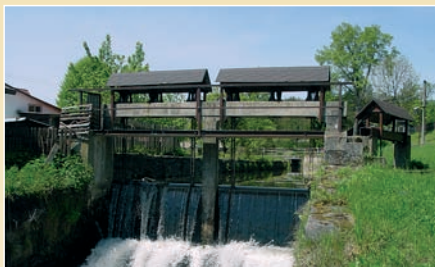
Nevhodnými úpravami vodních toků v minulosti (zahluštění koryt, napřimování toků, opevnování koryt) došlo k likvidaci přirozeného oživení vodních toků, snížení samočisticí schopnosti toků a k urychlení odtoku vody z krajiny. Jedním z důsledků této činnosti je např. nedostatek vody v pramenných oblastech a povodně v níže položených částech povodí. Revitalizace toku je pokus o návrat k přírodnímu toku pomocí různých přírodních i technických opatření (vytvoření nového, přírodě blízkého koryta toku, vytvoření úkrytů v korytě, obnova nivy, obnova tůň a mokřadů v nivě, výsadba břehových porostů aj.). Revitalizace toků je důležitým krokem ke zlepšení vodního režimu v krajině.

Neznečištěný vodní tok tekoucí v přirozeném korytě je oživen bohatstvím vodních organismů, kterým poskytuje dostatek potřebných prostředí (tůň, tišiny, proudné úseky, náplavy, balvany, kořeny stromů, nárosty vodních rostlin, zastíněné úseky ad.). Takový vodní tok má velkou samočisticí schopnost, dokáže zpomalit povodňové průtoky a je v kontaktu s nivou.

68

CO JE MIGRAČNÍ PROSTUPNOST TOKU?

Migrační prostupnost toku je průchodnost toku pro vodní organismy. Ryby a jiné vodní organismy se potřebují volně pohybovat po i proti proudu toku. Migrační překážky jsou objekty v toku (jezy, stupně,

Jez v Kunraticích u Cvikova je migrační překážkou v toku (Svitávka)

zatrubnění toku, nevhodné úpravy koryta toku apod.), které ryby a jiné vodní organismy nejsou schopny překonat. Cílem je postupné odstraňování migračních překážek z toků. Pokud nelze překážku odstranit, je nutno vybudovat tzv. rybí přechod, zařízení, které umožní rybě proplout přes překážku.

69

PROČ CHRÁNÍME BŘEHOVÉ POROSTY TOKŮ A VODNÍCH PLOCH?

Břehové porosty vytvářejí přirozený doprovod vodního toku, jsou domovem řady druhů organismů, hnízdištěm ptáků, úkrytem pro živočichy, vytvářejí kořenové úkryty v toku, jsou zdrojem potravy, zpevňují břehy. Vodní tok s břehovými porosty je často jedinou migrační cestou pro rostliny a živočichy v dnešní krajině.

70

JE MOŽNÉ STAVĚT V CHKO LH MALÉ VODNÍ ELEKTRÁRNY (MVE) A ZA JAKÝCH PODMÍNEK?

V I. a II. zóně odstupňované ochrany, MCHÚ a v prvcích ÚSES není stavba MVE možná, na ostatním území pouze po pečlivém posouzení a za zprísněných podmínek. Bude požadováno biologické hodnocení dle § 67 zákona.

71

CO POTŘEBUJI OD SPRÁVY CHKO, CHCI-LI STAVĚT DOMOVNÍ ČOV, SEPTIK S DOČIŠTĚNÍM, KOŘENOVOU ČOV, ZEMNÍ FILTR, STUDNU, BAZÉN, KANALIZAČNÍ PŘÍPOJKU?

Závazné stanovisko dle § 44 odst. 1 zákona k umístění a povolení stavby a k nakládání s vodami (pokud vypouštím odpadní vody nebo odebírám podzemní či povrchové vody).

(Ve IV. zóně CHKO v souvisle zastavěném území obce a pokud má obec schválenou územně plánovací dokumentaci se zapracovaným stanoviskem správy CHKO není závazné stanovisko třeba.)

72

POTŘEBUJI SOUHLAS SPRÁVY CHKO, CHCI-LI ODEBÍRAT POVRCHOVOU NEBO PODZEMNÍ VODU?

Potřebujete závazné stanovisko k nakládání s vodami dle § 44 odst. 1 zákona.

(Ve IV. zóně CHKO v souvisle zastavěném území obce a pokud má obec schválenou územně plánovací dokumentaci se zapracovaným stanoviskem správy CHKO není závazné stanovisko třeba.)

73

MOHU V CHKO ODVODNIT POZEMEK?

VI. a II. zóně CHKO nelze (pouze na výjimku vlády), odvodnění pozemku na ostatním území CHKO vyžaduje závazné stanovisko dle § 44 odst. 1 zákona.

74

JAKÉ JSOU POŽADAVKY NA ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD V CHKO? PREFERUJE SPRÁVA CHKO NĚKTERÝ ZE ZPŮSOBŮ ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD?

Správa CHKO LH posuzuje každý záměr individuálně dle lokality a stupně ochrany území. V obcích s veřejnou kanalizací na centrální ČOV požaduje napojení na tuto kanalizaci, pokud to poměry v území umožňují. Preferuje skupinový systém čištění odpadních vod, pokud to není v rozporu se zájmy ochrany přírody v území. Podporuje zařazení kořenových čistíren a biologických nádrží do systému čištění odpadních vod.

75

JAK JE ZÁKONEM UPRAVENO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY V CHKO?

Na celém území CHKO je zakázáno zneškodňovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody.

76

KAM SE STAVEBNÍ SUTÍ?

Stavební sut' (stavební a demoliční odpad) je odpad, který může obsahovat nebezpečné odpady a nelze ho tudíž využít na jakékoliv terénní úpravy či rekultivace. Stavební sut' je nutno ukládat pouze na skládky odpadů určené pro odkládání tohoto druhu odpadu.

77

CO JSOU TERÉNNÍ ÚPRAVY, JAKÉ POVOLENÍ POTŘEBUJÍ, CHCI-LI PROVÉST TERÉNNÍ ÚPRAVY V CHKO?

Dle stavebního zákona zkráceně (§ 3 odst.1 staveb. zákona) – zemní práce a změny terénu, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry, např. odstavné plochy, násypy, závážky, úpravy pozemků pro zřízení hřišť.

K těmto terénním úpravám je nutné závazné stanovisko správy CHKO dle § 44 odst. 1 zákona pro vydání rozhodnutí o změně využití území.

V I. a II. zóně CHKO je zakázáno provádět terénní úpravy značného rozsahu. V případě výskytu ZCHD v místě úprav je před vydáním závazného stanoviska nezbytné udělení výjimky ze základních ochranných podmínek zjištěných ZCHD.

78

JAKÝ MATERIÁL MOHU POUŽÍT NA TERÉNNÍ ÚPRAVY V CHKO?

Pouze inertní materiály místního původu (skrývka, výkopová zemina apod.).

79

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODÁŘENÍM V CHKO A MIMO NI?

Zemědělské hospodaření v CHKO se řídí základními ochrannými podmínkami CHKO. V I. zóně je zakázáno měnit současnou skladbu a plochu kultur (nevyplyvá-li změna z Plánu péče o CHKO), hnojit pozemky, používat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady. V I. a II. zóně je dále zakázáno hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí intenzivní technologií anebo nevratně poškozovat půdní povrch, používat biocidy (chemické přípravky používané na ochranu rostlin), měnit vodní režim. Zavadět intenzivní chovy zvířete, např. obory, farmové chovy, bažantnice. Kromě omezení lze v CHKO využívat nadstavbové tituly z programů HRDP a EAFRD (programy pro rozvoj venkova).

Společně pro hospodaření v CHKO a mimo CHKO je dodržování podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (dříve Zásad správné zemědělské praxe).

80

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ HOSPODÁŘÍM V I. ZÓNĚ A CHCI KOMPENZOVAT SNÍŽENOU ZEMĚDĚLSKOU DOTACI?

Nárok na kompenzaci má vlastník nebo nájemce zemědělského pozemku, který tyto pozemky oprávněně užívá a vznikne mu v důsledku omezení újma (např. z důvodu zákazu hnojení v I. zóně), má pak nárok na finanční úhradu. Nárok na finanční náhradu se podává příslušnému orgánu ochrany přírody do 3 měsíců od skončení kalendářního roku, v němž újma vznikla nebo trvala.

81

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ CHCI OBNOVIT TRAVNÍ POROST OSEVNÍ SMĚSÍ?

Zemědělec předloží složení travní směsi ke schválení OOP. Souhlasné vyjádření OOP se složením směsi v rámci titulu zatravňování orné půdy předkládá zemědělec kontrolorům SZIF (Státní zemědělský intervenční fond) při fyzické kontrole.

82

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ CHCI KÁCET MIMOLESNÍ ZELEŇ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ Z DŮVODU ZÍSKÁNÍ DOTACÍ?

Z velké části není kácení nutné, neboť podle nařízení vlády 144/2005 Sb. může být rozptýlená zeleň součástí půdních bloků a lze na ni poskytnout dotace, pokud souvislá plocha rozptýlené zeleně na pozemcích, kde se hospodářství nepřekročí 100 m², nebo pokud se na kultuře TTP (trvalý travní porost) vyskytují dřeviny jejichž hustota nepřesahuje 50 ks na 1 ha a zároveň nezabírají souvislou plochu větší než 1 000 m² a plocha pod nimi je obhospodařována.

83

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ CHCI PŘEJÍT Z TRADIČNÍHO HOSPODAŘENÍ NA EKOLOGICKÉ?

Nejedná se o jednoduchý krok, proto bychom doporučili získat co nejvíce informací, např. v informačních střediscích svazu PRO-BIO (popř. na www.pro-bio.cz).

84

JAKÉ JSOU PODMÍNKY DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU?

Jde například o to, že:

- nedochází k rušení krajinných prvků (meze, skupiny dřevin, stromořadí a travnaté údolnice)
- nedojde ke změně zemědělské kultury (travní porost na zemědělskou kulturu, ornou půdu)
- zapravování kejdy nebo močůvky nejdéle do 24 hod. po jejich aplikaci

Tyto podmínky jsou povinné pro všechny žadatele o poskytnutí dotace.

85

CO JE EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ?

Ekologické zemědělství se řídí zákonem č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství. Cílem je produkovat vysoce kvalitní potraviny a zároveň pečovat o životní prostředí.

Ekologický zemědělec zachovává úrodnost půdy tím,

že nepoužívá syntetická hnojiva, přiměřeně hnojí statkovými hnojivy, pěstuje meziplodiny a má vyvážený osevní postup.

Je zakázáno používat syntetické pesticidy. V ekologických chovech jsou zvířata ustájena přirozenými způsoby (nepřípustné je např. celoroční vazné ustájení, roštová stání atd.) a mají možnost výběhu nebo pastvy. Dbá na pohodu zvířat, která je rovněž prevencí nemocí, preventivně se nepoužívají antibiotika, zakázáno je použití hormonálních přípravků.

Ke kladům ekologického zemědělství se řadí dlouhodobá ekonomická výhodnost, kladný vliv na ochranu životního prostředí a biodiverzity, úspora energie a obnovitelných zdrojů surovin a energie, snížení nadprodukce, zlepšení kvality potravin, udržení přírodního rázu krajiny a stability osídlení apod.

86

CO JE LPIS?

LPIS (Land Parcel Identification System) je evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů. Základní jednotkou je půdní blok o minimální výměře 0,1 ha, který představuje souvislou plochu zemědělsky obhospodařované půdy zřetelně v terénu oddělenou.

87

CO JE LFA?

LFA (Less Favoured Areas) je nástroj zemědělské dotační politiky – vyrovnávací příspěvek na hospodaření v méně příznivých oblastech s ekologickým omezením, který se poskytuje na travní porosty evidované v LPIS.

88

PROČ JE VÝSADBA ENERGETICKÝCH PLODIN V CHKO NEVHODNÁ?

Dřeviny používané jako energetické (RRD – rychle rostoucí dřeviny) jsou až na výjimky (např. vrba bílá) nepůvodním geografickým druhem, proto ve smyslu § 5 odst. 4 a 5 a § 26 odst. zákona č. 114/1992 se jejich pěstování na území CHKO neumožňuje (nelze vyloučit křížení s domácími dřevinami). Řada RRD je pro své

okolí nebezpečná vysokou kořenovou výmladností (znehodnocené okolí hustým výskytem výmladků). Zvláště u větších ploch není výsadba RRD v CHKO vhodná také z důvodu narušení krajinného rázu.

89

CO JSOU POZEMKOVÉ ÚPRAVY?

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako závazný podklad pro územní plánování.

Pastva ovcí – šetrná údržba krajiny

90

JAK JSOU CHRÁNĚNY STROMY A KEŘE?

Všechny stromy a keře rostoucí mimo les (mimolesní zeleň) jsou zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny chráněny před ničením a poškozováním. Výjimky z tohoto zákona (kdy lze bez povolení strom či dřevinu skácet) jsou zodpovězeny v následující otázce č. 91 a v ostatních případech je ke skácení dřevin či keřů vždy potřebné povolení orgánu ochrany přírody. Jak a kde o toto povolení požádat je zodpovězeno v otázce č. 92.

91

KDY NEMUSÍM ŽÁDAT O POVOLENÍ KÁČENÍ STROMU?

Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích vlastníka či s jeho souhlasem není třeba:

- při kácení z důvodu pěstebních za účelem obnovy porostů při provádění výchovné probírky, z důvodu zdravotních – kácení z těchto důvodů musí být oznámeno nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit
- jeli stavem stromu zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví či hrozí újma značného rozsahu – ten kdo kácení provede je povinen do 15 dnů toto kácení oznámit orgánu ochrany přírody – obecní či městský úřad
- obvod kmene ve výčetní výšce (130 cm) nedosahuje 80 cm či plocha keřů nepřesahuje 40 m². Toto neplatí pro právnické osoby – ty potřebují povolení
- při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (např. údržba průtočného profilu vodních toků, na náspech železničních tratí, kácení dřevin pod elektrickým vedením apod.)

92

JAK A KDE POŽÁDAT O POVOLENÍ POKÁČET STROM ČI KEŘE?

Povolení ke skácení dřevin vydává místně příslušný orgán ochrany přírody, kterým je obecní či městský úřad v jehož katastrálním území dřevina roste. Pro rozhod-

nutí o povolení či nepovolení skácení stromu je třeba podat žádost u tohoto úřadu.

Žádost by měla obsahovat tyto náležitosti:

- údaje o žadateli: jméno, příjmení, bydliště a datum narození
- druh a počet dřevin navržených ke skácení, obvody kmene ve výčetní výšce (130 cm)
- katastrální území a číslo pozemku (zákres či výřez z katastrální mapy s vyznačením dřevin)
- stručné zdůvodnění žádosti

93

CO MÁM UDĚLAT, KDYŽ CHCI VYSADIT NOVÝ STROM ČI KEŘ?

K výsadbě dřevin není třeba žádné povolení. Správným výběrem druhu dřeviny a jejím umístěním můžeme předejít mnohým těžkostem a problémům. Je proto vhodné si na počátku položit několik otázek: Co od stromu očekávám? Jaký bude pro mne mít přínos? Jak budu využívat pozemek a jak jsou užívány pozemky v jeho okolí?

Seznámit se s nároky a vlastnostmi těch druhů, o kterých uvažuji. Jaký prostor pro svůj růst a jakou péči ten který druh vyžaduje? Jak omezí využívání pozemků, nemovitostí ve svém okolí?

Obecně lze doporučit tento postup: v extravilánu obce a ve volné krajině volit původní druhy dřevin; v intravilánu obcí je možné do volby zahrnout některý ze zahradnických kultivarů či jiné druhy dřevin.

Je také možné svůj záměr konzultovat s odborníky na péči o zeleň, případně se obrátit na pracovníky obecního úřadu či Správu CHKO LH.

Při větších úpravách zahrad či rozsahu výsadby a počtu druhů použitých dřevin je vhodné nechat si zpracovat malý projekt u zahradního či krajinného architekta. Tím lze předejít případnému možnému nevhodnému výběru druhu dřeviny, jejímu umístění.

94

CO MÁM UDĚLAT, KDYŽ CHCI PROVÉST OŠETŘENÍ STROMU?

Stromy a keře jsou zákonem chráněny před ničením

a poškozováním. Neodborně provedené ošetření zhoršuje zdravotní stav stromu, snižuje jeho ekologickou a estetickou hodnotu a zkracuje délku života stromu či keře. Zákon takové jednání hodnotí jako přestupek za který může být uložena pokuta. Proto by ošetřování dřevin měla provádět odborně způsobilá osoba, která zná jejich vlastnosti a nároky.

95

MOHU PROVÉST KÁCENÍ STROMŮ ČI JEJICH OŠETŘENÍ SÁM?

U jednoduchých řezů postačí prostudování dostupné literatury, rady zkušeného zahrádkáře, odborníka. V případě větších zásahů doporučujeme ošetření si objednat u odborných firem či živnostníků, kteří se péčí o zeleň zabývají.

Neodborně provedené pěstební, zdravotní nebo bezpečnostní řezy a jiná ošetření mohou strom poškodit tak, že dojde ke zhoršení jeho zdravotního stavu, jeho funkcí a vzhledu. Současně dochází ke zvýšení nákladů na další péči či nápravu a ke snížení délky života stromu či keře.

96

KDY LZE PROVÉST HAVARIJNÍ KÁCENÍ STROMU?

Havarijní kácení stromu lze provést v případě, kdy je zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví, nebo újma značného rozsahu. Ten, kdo kácení provede, je povinen do 15 dnů toto kácení oznámit orgánu ochrany přírody, kterým je příslušný obecní či městský úřad.

Je to krajní řešení stavu stromu, kterému lze předejít pokácením. Tyto stromy představují veliké bezpečnostní riziko i pro toho, kdo kácení provádí. Stromy jsou staticky narušené a hrozí rozlomení koruny či nečekaný pád stromu. Při kácení mohou být způsobeny značné škody na okolním majetku. Proto by takové kácení měla provádět odborně způsobilá osoba, která je i pojištěna proti případným škodám vzniklým při této činnosti.

Péče o dřeviny je zákonnou povinností všech vlastníků pozemků. Havarijnímu stavu stromů je možné

zabránit systematickou a průběžnou péčí o ně po celou dobu jejich života od vysazení až po skácení. V případě potřeby je třeba provést pěstební, zdravotní či bezpečnostní řez, instalace statického zajištění korun stromů nebo jiná opatření zlepšující jeho stav či v případě nezbytnosti strom skácet a provést náhradní výsadbu.

97

JAK POSTUPOVAT PŘI VÝBĚRU DODAVATELE PRO ZAJIŠTĚNÍ POKÁCENÍ NEBO OŠETŘENÍ STROMŮ?

Na počátku je nutné jasně formulovat zadání – ošetření stromu, zdravotní řez či bezpečnostní řez aj. Informaci o dodavatelích (stručný seznam) prací v případě potřeby je možné získat u vašeho obecního či městského úřadu či na Správě CHKO LH. Při vlastním výběru dodavatele jej požádejte o uvedení příkladů zakázek, které dělal, a kde se můžete o jeho práci informovat. Důležité je ověřit si, že je dodavatel skutečně pojištěn proti škodám, které při této činnosti mohou vzniknout. Tam, kde hrozí při těchto činnostech větší škody, doporučujeme sepsat s dodavatelem smlouvu či objednávku, jejíž součástí bude i převzetí odpovědnosti dodavatelem za veškeré škody, které při této činnosti mohou vzniknout.

98

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ SE MI NELÍBÍ KÁCENÍ ZELENĚ V OBCI, V KRAJINĚ? KDE SE MOHU INFORMOVAT, ZDA JE POVOLENO?

Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les vydává místně příslušný obecní či městský úřad v jehož katastrálním území zeleň roste. V otázce č. 91 jsou vyjmenovány případy, kdy lze kácet zeleň bez povolení. O vydaných povoleních ke kácení zeleně je možné se informovat na příslušném obecním či městském úřadu. V případě zjištění kácení zeleně je možné podat podnět k prošetření tohoto kácení na obecním úřadu či Správě CHKO LH nebo České inspekce životního prostředí v Liberci. Kontakty jsou uvedeny na straně 32 a obálce této příručky.

99

JAKÉ STAVBY MOHU STAVĚT V CHKO LH?

Při vydávání závazných stanovisek pro účely povolení staveb vychází Správa CHKO LH z následujících „obecných podmínek“.

■ OBECNÉ PODMÍNKY PRO VÝSTAVBU V CHKO LUŽICKÉ HORY

Posuzování umístění a povolování staveb je činností, jejíž výkon ukládá správám CHKO zákon 114/1992 Sb., (v platném znění) v ustanovení § 12 a § 44.

Obecné podmínky pro výstavbu v CHKO LH jsou rámcovým vodítkem pro stavebníky a projektanty. Tyto obecné podmínky obsahují vedle pravidel daných zákonem a obecně závaznými předpisy také zásady zaměřené na zachování proporční vyváženosti a uspořádání hmot obvyklých pro výstavbu v prostředí CHKO LH a jsou určující pro celkový architektonický, estetický a vizuální projev staveb v krajině. Konkrétní podmínky se stanoví vždy po posouzení předloženého návrhu a po vyhodnocení záměru v závislosti na okolních vztazích. Proto doporučujeme konzultovat stavební záměr již v úvodní fázi přípravy projektové dokumentace se zástupcem Správy CHKO LH. Obecné podmínky pro výstavbu v CHKO uplatňuje správa CHKO jako orgán státní správy a jako odborný orgán dle ustanovení § 78, odst. 1 a 3, a § 44 zákona č. 114/1992 Sb. Vychází především ze základních ochranných podmínek oblasti stanovených v § 25, 26 a 27 zákona, z krajinářského posouzení dle § 12 zákona, ze schváleného Plánu péče o CHKO LH a z obecně platných předpisů (především z územně plánovací dokumentace).

Stavby je možné umísťovat ve III. a IV. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO v zastavěném území sídel. Výstavba v I. zóně odstupňované ochrany a ve volné krajině se nepřipouští.

Umístění staveb v rozvolněné zástavbě a na okraji sídel je posuzováno dle zpřísněných pravidel ve smyslu § 12 zákona. Při umísťování staveb je nutno navazovat na urbanistickou strukturu a charakter daného místa, je nutno brát zřetel na stávající okolní zástavbu, přede-

vším na její výraz, hmotové a materiálové řešení a způsob zasazení do krajiny.

■ ZÁSADNÍMI LIMITY PRO VÝSTAVBU

V CHKO LH JSOU:

1. Umístění stavby na parcele

Vždy v návaznosti na okolní zástavbu respektovat převažující způsob umístění stavby a její orientaci vzhledem ke komunikacím hlavním pohledovým osám a světovým stranám. Dle možnosti respektovat prostředí a vycházet z konfigurace a nivelity terénu. Doplňkové stavby umísťovat dle možnosti v nepohledových partiích parcely. Respektovat a maximálně využít stávající vzrostlé zeleně. V případě stavby na zbořeníšti vycházet z umístění a půdorysu původní stavby.

2. Půdorys stavby

Obdélníkový v poměru stran 1 : 2 až 2 : 3, vylučuje se čtverec či obdélník podobající se čtverci (např. poměr stran 4 : 5). Při větším objemu je možno použít členitější půdorys – tvar L, T, U apod. Vstup do domu situovat ke středu podélného průčelí. Umístění stavby do štítového průčelí je nepřipustné. Půdorysy přístaveb a doplňkových staveb rovněž obdélné, vylučují se polygonální a segmentové půdorysy. Celkový půdorys nově stavěných domů by neměl být menší než 60 m².

3. Výška stavby

Povoluje se jedno nadzemní podlaží s obyvatelným podkrovím. Podkrovní nadezdívky nejsou vhodným prvkem především v prostředí s převahou původní architektury domů severočeského typu. Ve výjimečných případech především v předměstských oblastech (IV. zóna) lze povolit i vícepatrový objekt.

4. Konstrukce

Objekty mohou být zděné, dřevěné (roubené), hrázďené nebo kombinované, ale vždy v závislosti na okolní zástavbě. Lícové pohledové zdivo (cihelné, kamenné) omezit na odůvodněné případy (např. v předměstských oblastech s převažující vilovou zástavbou přelomu 19. a 20. stol.). Nepřípustné jsou velkoplošné oce-

lové (betonové) konstrukce se skleněnými, plechovými laminátovými a jinými průmyslovými výplněmi. Výjimečně v oblastech mimo tradiční zástavbu lze povolit i typově vhodnou montovanou stavbu. Povrchová úprava domu (podezdívka, fasáda, střecha) musí být přizpůsobena tradičním řešením. Konstrukce krovů střech dřevěné.

5. Podezdívky, sokly

Z místního kamene, spáry vyspárované – nezbarvené, nebo z hrubé štukové (sanační) omítky. Vyloučen je plochý obklad štípaným (řezaným) kamenem (např. břidlice, čedičové desky apod.) včetně tzv. plovoucích kamenů v omítce. Přípustné je použití kvádrů ze štípaného režného (neprobarvovaného) betonu. Nepřípustné jsou bílé cementové cihly a keramické obklady.

6. Povrchové úpravy fasád

U zděných staveb použít vápenné, hladké omítky světlé barvy (lomené bílé, světlé okrové, světle šedé apod.). Přínosem je kombinace s dřevěným obkladem (viz bod 5.). Použití cementových omítek hrubé struktury, keramických, plechových laminátových a jiných průmyslových obkladů u novostaveb a při rekonstrukcích starších objektů je nepřipustné. Výjimku lze připustit u objektů historické architektury první třetiny 20. stol., u kterých byly v době vzniku použity hrubé škrábané omítky.

Při provádění dřevěných obkladů u novostaveb je třeba dodržet následující zásady:

- použít širší obkladová prkna (min. 12 cm)
- obklady přizemí provádět vodorovně
- obklady štítu provádět zásadně svisle

7. Okna, dveře (výplně otvorů)

Otvory oken a dveří obdélné (obdélník na výšku) vždy v proporci a měřítku s hmotou domu. Okna členěná pravými putci klasickým způsobem (dvojkřídlové okno, členění do „T“, latinského kříže, šesti a vícetabulkové okno apod.). Rámy oken a dveří zásadně dřevěné, truhlářské. Dveře rámové s profilovanými výplněmi, přípustné je částečné prosklení, popř. pevný prosklený

nadsvětlik. Osazení tzv. francouzských oken v hlavních pohledových průčelích je nepřipustné. Nepřipustné je použití plastových a kovových oken a vnějších dveří.

8. Štíty a barevné řešení dřevěných konstrukcí

Štíty mohou být zděné, hrázdné nebo dřevěné s jednoduchým pobíjením. Všechny dřevěné konstrukce opatřit transparentním nátěrem v odstínu hnědém (např. ořech apod.). Použít širší (min. 12 cm) obkladová prkna na pero a drážku, v případě obkladu štítů lze použít prken na sraz s přelaťovanou spárou. V případě řešení ve stylu tradiční lidové architektury lze připustit i jiné barevné řešení.

9. Střechy, střešní krytiny a prosvětlení podkroví

Symetrické sedlové střechy se sklonem 35–45° s hřebenem orientovaným v podélné ose domu (orientovaným souběžně s delší stranou půdorysu – možnost vestavěného podkroví). V závislosti na okolní zástavbě jsou přípustné další tvary střeche – valbová, polovalbová, mansardová a jejich vzájemné kombinace. Na přístavbách jsou přípustné pultové střechy.

Ze střešních krytin jsou preferovány přírodní materiály – přírodní břidlice, štípaný dřevěný šindel. Přípustné jsou šablony 40 x 40 cm eternitového typu šedočerné barvy diagonálně kladené s olemováním okraje střeche. Dále jsou přípustné betonové maloformátové tašky, preferována je šedočerná barva. Právě pálené tašky a jejich betonové napodobeniny používat v závislosti na okolní střešní krajině a typu stavby. Přípustné je použití bitumenových (asfaltových) krytin pásových i rastrovaných (tzv. asfaltový šindel) šedočerné barvy. Použití plechových krytin na hlavní střechy je zakázáno. Přípustné je použití falcované plechové krytiny opatřené krycím nátěrem na pultové střechy malého sklonu (především u přístavbech).

Prosvětlení půdních prostor řešit především okny ve štítech. Přípustné je použití vikýřových nástaveb se sedlovou (valbovou, polovalbovou, výjimečně pultovou stříškou) vždy krytou shodnou krytinou se střechem domu. V odůvodněných případech je přípustné použití pásových a segmentových vikýřů. Vikýřové nástavby

musejí být vždy proporčně tvarově a hmotově vyvážené s architekturou domu. V nepohledových stranách střeche je přípustné použití maloformátových střešních oken. Nepřipustné je užití velkoformátových střešních oken a prosklení velkých částí střeche (ateliérová okna).

10. Komíny

Umístěné vždy uvnitř stavby, vyústění nad střechem realizovat poblíž hřebene (nikoliv přesně ve hřebenu nebo dokonce u okapu) ve střední části domu. V nadstřešní části nejlépe omítat, nebo použít spárované zdivo z ostře pálených cihel (nikoli bílých). Vyústění komínových vložek provádět tak, aby výrazně nepřevyšovaly vlastní komínové těleso. Použití komínových stříšek je přípustné.

11. Lodžie, terasy, zádveří, zápraží a balkony

Lodžie lze budovat po celé šířce štítu. Terasu je možno budovat v návaznosti na obytný prostor objektu a to terénní úpravou se zatravněným svahováním, výjimečně s nízkou opěrnou zídou. Zádveří budovat zásadně se stříškou (viz bod 9.). Nepřipustné je zádveří s plochou střechem, popř. terasou. Zápraží zapuštěné pod hlavní střechem domu vstupního průčelí je přípustné. Budování balkonů je nepřipustné.

12. Oplocení

Preferováno je užití klasického dřevěného plaňkového plotu s vodorovně ukončenými poli. Použití drátěného pletiva v pohledových částech pozemku (především od komunikací) je nepřipustné. Zakázáno je užití ostnatého drátu a jakékoliv jiné ocelové, laminátové a jiné průmyslové konstrukce. V oblastech s rozvolněnou zástavbou s převahou tradiční architektury je zakázáno užití podezdívek a zděných sloupků. V odůvodněných případech (především v předměstských oblastech s převládající zástavbou vilového typu) lze po dohodě povolit i jiný typ oplocení (kovářský plot na zděných sloupcích apod.).

13. Komunikace, dlažby, opěrné zdi

Preferovány jsou přírodní materiály (kamenná kostka,

kamenné desky apod.). U méně zatížených komunikací je preferováno zpevněné kamenivo (bez pojiva). Dlažby jsou preferovány maloformátové – jednoduchých tvarů. Betonové dlažby režné nebo lehce barvené do barvy místního kamene. Použití keramických dlažeb a jejich napodobenin (především v barvě pálené cihly) a jiných importovaných cizorodých materiálů v exteriérech je nepřipustné. Opěrné zidky opět především z místního kamene, popř. z mrazuvzdorných štípaných betonových neprobarvovaných bloků.

14. Doprovodné a hospodářské stavby

Stavět vždy s ohledem na hmotu, výraz a materiálové řešení hlavní stavby. Umístění těchto staveb řešit mimo hlavní pohledová průčelí hlavní stavby. Využít terénních vlastností parcely a dle možnosti stávající, popř. doplněné zelení. Umístění technických staveb řešit vždy mimo pohledová průčelí hlavního objektu. Speciální stavby (např. nádrže PB, bazény apod.) umísťovat pod zem. Zastřešování zahradních bazénů pevnými střechami je nepřipustné.

15. Drobné zahradní stavby

Upřednostněny jsou dřevěné konstrukce doplněné zelení. Umístění a provedení těchto staveb vždy s ohledem na hmotu, výraz a materiálové řešení hlavní stavby. Přísnější kritéria budou uplatňovány u staveb tradiční lidové a historické architektury. U zahradních altánů jsou upřednostněny jednoduché půdorysy, celoplošné zasklívání je nepřipustné. Umístění staveb řešit mimo hlavní pohledová průčelí hlavní stavby.

Ukázka lidové architektury

Ukázka lidové architektury

16. Rekonstrukce a stavební úpravy objektů lidové a historické architektury

Při provádění stavebních úprav a rekonstrukcí objektů lidové a historické architektury je vždy vyžadován přístup zachovávající stylovou čistotu, charakter, architektonické a materiálové řešení objektu. Důraz je kladen především na zachování původní hmoty a materiálů, osovosti, velikosti stavebních otvorů a dle možnosti i maxima původních architektonických prvků a detailů. Nové prvky je nutno vždy přizpůsobit materiálem, provedením i charakterem původnímu objektu. Objekty jsou posuzovány individuálně vždy v závislosti na stupni zachování, stavebně-technickém stavu a charakteru okolního prostředí.

Ukázka lidové architektury – roubený dům s podstávkou

Posuzování architektonických detailů je vždy závislé na okolním prostředí a na míře jeho kvality. Jakoukoliv výjimku z těchto zásad lze připustit jen při naprosto specifické místní situaci výstavby a po dohodě se Správou CHKO LH. Tyto požadavky platí i pro výstavbu rodinných domů k trvalému bydlení, pokud jsou situovány v obcích s tradiční lidovou architekturou. V novějších sídlištích lze naopak připustit i rodinné domky, které se vymykají z těchto požadavků.

102

KDE MOHU STAVĚT V CHKO?

Stavby nelze povolovat a umísťovat v národních pří-

rodních rezervacích. Nové stavby nelze dále povolovat a umísťovat v I. zóně CHKO a v přírodních rezervacích. Ve II. zóně CHKO lze povolovat a umísťovat stavby pouze za zpřísněného režimu s ohledem na jejich převažující ekologickou funkci. Ve III. zóně CHKO lze povolovat a umísťovat stavby, důraz se klade především na kritéria ochrany krajinného rázu. Ve IV. zóně lze povolovat a umísťovat stavby nejjednodušeji, jsou zde uplatňována velmi mírná kritéria. Stavby musí být dále umístěny v zastavěném území nebo v zastavitelných plochách dle příslušně platných územních plánů.

103

JAKÉ STAVBY NAOPAK NEMOHU STAVĚT V CHKO?

Jedná se o stavby, které se svým architektonickým, hmotovým a materiálovým řešením výrazně odlišují od převažující zástavby v CHKO. Umístěním takových staveb by byl výrazně snížen nebo negativně změněn krajinný ráz dotčeného prostředí. Jedná se např. o nové chaty mimo stávající chatové osady, sruby z kulatiny, bungalovy, nové průmyslové stavby mimo stávající průmyslové zóny, výrazné výškové stavby apod.

104

JAKÝ JE POSTUP PŘI POVOLOVÁNÍ STAVEB V CHKO?

Před podáním žádosti o povolení stavby na příslušný stavební úřad je třeba vyžádat si závazné stanovisko správy CHKO v souladu s § 44 odst.1 zákona. Závazné stanovisko správy CHKO je třeba k vydání územního souhlasu, ohlášení stavby územního rozhodnutí, stavebního povolení, rozhodnutí o změně užívání stavby, kolaudačního souhlasu (jen je-li spojen se změnou stavby), povolení k odstranění stavby a k povolení k provedení terénních úprav podle stavebního zákona. Závazné stanovisko Správy CHKO LH není potřeba na výše uvedené řízení pro stavby ve IV. zónách CHKO, pokud se jedná o stavby v souvisle zastavěném území obce a obec má zpracovaný územní plán se zpracovaným stanoviskem Správy CHKO LH.

105

JAKÉ PODKLADY POTŘEBUJI K VYDÁNÍ SOUHLASU K POVOLENÍ STAVBY V CHKO.

Vyplněnou žádost na formuláři nebo volném listu a návrh projektové dokumentace stavby včetně technické zprávy a situace stavby v měřítku, např. katastrální mapy.

106

KDE ZÍSKÁM FORMULÁŘ ŽÁDOSTI K VYDÁNÍ SOUHLASU K POVOLENÍ STAVBY V CHKO?

Na Správě CHKO LH, příslušných obecních a stavebních úřadech, popř. ke stažení na www.luzicke-hory.cz

107

EXISTUJÍ TYPOVÉ NÁVRHY RODINNÝCH DOMŮ PRO CHKO?

V minulosti byly učiněny pokusy takové návrhy zpracovat, ale v praxi se neosvědčily. V současné době také návrhy Správa CHKO LH neposkytuje.

108

JAK DLOUHO TRVÁ VYDÁNÍ SOUHLASU POVOLENÍ, STANOVISKA CHKO?

Lhůty jsou dány zákony, obvykle 30–60 dní, ve zvláště složitých případech až 90 dní. Správa CHKO LH obvykle vyřizuje došlé žádosti chronologicky podle data přijetí. V praxi, pokud jsou spolu s žádostí dodány veškeré podklady a návrh není komplikovaný, trvá Správě CHKO LH vydání závazného stanoviska ke stavbě ca 14 dnů.

109

CO MÁM DĚLAT, NAJDE-LI SE NA MÉM POZEMKU, NA KTERÝ CHCI UMÍSTIT STAVBU, ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝ DRUH ROSTLINY NEBO ŽIVOČICHA?

V takovém případě je třeba Správu CHKO LH požádat o udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

110

KDE MOHU STAVĚT V OBCI, KTERÁ NEMÁ ZPRACOVANÝ ÚZEMNÍ PLÁN OBCE (ÚPO)?

Pouze uvnitř současně zastavěného území obce. Hranice současně zastavěného území obce jsou zaneseny v katastrálních mapách. V pochybnostech doporučujeme obrátit se na příslušný stavební úřad.

111

CO MÁM DĚLAT, KDYŽ CHCI STAVĚT NA POZEMKU, KTERÝ NENÍ V ÚP ZAHRNUT DO ZASTAVITELNÝCH PLOCH (NELZE NA NĚM NYNÍ STAVĚT)?

Je nutno provést změnu stávajícího územního plánu obce (ÚPO). Návrh k provedení změny doporučujeme předem projednat na Správě CHKO LH. Návrh na provedení změny ÚPO se podává příslušné obci a příslušnému úřadu územního plánování. Změna ÚPO se projednává v podobném režimu, jako celý ÚPO.

112

CO JE KRAJINNÝ RÁZ? JAK SE POSUZUJE A CHRÁNÍ?

Krajinný ráz určitého místa je určen souborem jeho přírodních, kulturních a historických charakteristik. Krajinný ráz je chráněn před činnostmi, které by snížily jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítka a vztahy v krajině. K umísťování a povolování staveb, jakož i k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody (Správy CHKO LH).

113

JAK SE ZAPOJIT DO PROJEDNÁNÍ ÚPO?

Sledovat úřední desku příslušné obce, podávat návrhy a připomínky a účastnit se veřejných projednání.

Krajina Lužických hor – ze Zlatého vrchu

114

JAK JE REGULOVÁN VJEZD A STÁNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL V CHKO?

Vjezd a stání motorových vozidel a obytných přívesů mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody jsou ze zákona zakázány. Není tedy možné parkovat na louce, v lese či jezdit po polních a lesních cestách motorovými vozidly. Výjimku z tohoto zákazu uděluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda. Výjimky za zákazu jsou udělovány pouze v případech, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody.

115

KDE MOHU V CHKO LH TÁBOŘIT A ROZDĚLÁVAT OHEŇ?

Pouze na místech vyhrazených pro tento účel Správou CHKO LH. Správa každoročně vyhrazuje více než 10 míst k táboření pro dětské tábory. Pro individuální rekreaci je nutné zvolit zařízení k tomuto účelu určené, tedy kemp (např. v Jablonném v Podještědí či v Heřmanicích).

116

MOHU SE POHYBOVAT VOLNĚ PO CELÉ CHKO LH BEZ OMEZENÍ? VSTUPOVAT MIMO ZNAČENÉ CESTY?

Vstup mimo značené cesty je zakázán zákonem pouze v NPR Jezevčí vrch, u většiny rezervací a památek je omezen vstup nařízením v bližších ochranných podmínkách a vázán na souhlas Správy CHKO LH. Pěší pohyb je tedy možný téměř kdekoliv pokud tím nezpůsobíš škodu. Rezervace a památky jsou patřičně označeny tabulovým a pruhovým značením.

117

KDE MOHU V CHKO PROVOZOVAT HOROLEZECTVÍ?

Všechny aktuálně povolené horolezecké terény jsou přehledně uvedeny na stránkách Českého horolezeckého svazu (www.horosvaz.cz). Je možné se zde dočíst i o aktuálních omezeních, např. při zahánění výra, krkavce, sokola ad.

118

JE NĚJAK OMEZENA JÍZDA NA KOLE V CHKO?

Ano, jízda na kole je možná pouze po vyznačených trasách a lesních cestách. Omezení vyplývají ze zákona o ochraně přírody a krajiny a z lesního zákona. Zákaz jízdy mimo lesní cesty a vyznačené trasy se v lesích vztahuje i na jízdu na koni, na lyžích nebo na saních.

119

CO MÁM UDĚLAT, POKUD CHCI NA ÚZEMÍ CHKO USPOŘÁDAT CYKLISTICKÝ ZÁVOD (POPŘ. JINOU SPORTOVNÍ AKCI VE VOLNÉ PŘÍRODĚ)?

Pro uspořádání cyklistického závodu vedoucího skrz I. a II. zónu CHKO je potřeba výjimka vlády ze zákona. Správa CHKO vypracovává jako podkladový materiál pro udělení výjimky odborné stanovisko, proto je dobré s každým takovým novým záměrem nejdřív kontaktovat Správu CHKO LH a dohodnout konkrétní podmínky akce předem, před podáním žádosti u Správy. V současné době je však na území CHKO LH organizováno pravidelně několik tradičních cyklistických závodů v průběhu celé sezóny se stále narůstajícím počtem účastníků, není tedy v zájmu ochrany přírody tento počet nadále navýšovat. Silniční cyklistické závody jsou bez omezení. Akce turistického charakteru Správa samozřejmě vítá.

120

MOHU V CHKO LH SBÍRAT HOUBY A LESNÍ PLODY KDEKOLIV?

Ano, není-li vstup mimo značené cesty omezen (rezervace, přírodní památky).

121

CHTĚL BYCH POMOCI PŘI ÚKLIDU PŘÍRODY, KDE SE MÁM INFORMOVAT?

Dvakrát ročně pořádá Správa CHKO LH úklidovou akci odpadků – Clean up the World (Uklidme svět), termíny konání jsou vždy na jaře a na podzim. Nejbližší aktuální termín je možné se dočíst na www.luzicke-hory.cz.

122

CO MÁM DĚLAT, NAJDU-LI PORANĚNÉ ZVÍŘE NEBO OPUŠTĚNÉ MLÁDĚ?

Mláďata většinou opuštěná nejsou. Jejich matka vás sleduje z povzdálí a pro mládě se vrátí. Mláďat se nedotýkejte, díky vašemu pachu by je matka opravdu opustila.

O poraněné živočichy (zejména chráněné druhy) se může postarat stanice pro hendikepované živočichy (uvedeno v kontaktech), kontaktujte ji.

Mláďa sokolí stěhovaví – opět po 50 letech stěhovaví

KONTAKTY:

MŽP – odbor výkonu státní správy V., tř. 1. máje 858/26, 460 01 Liberec, tel. 485 340 902

ČÍŽP Liberec, tř. 1. máje 858/26, 460 01 Liberec, tel. 485 340 711, hlášení havárií tel. 723 083 437

Magistrát města Liberce, nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1, Odbor stavební úřad, tel. 485 243 601

LESY ČR:

Krajský inspektorát Teplice, Dr. Vrbenského 2874/1, 415 01 Teplice, tel. 417 594 111

Krajský inspektorát Liberec, Sokolská 1383/37, 460 01 Liberec 1, tel. 485 113 052

Lesní správa Ještěd, Sokolská 1383/3, 460 01 Liberec 1, tel. 482 771 104

Lesní správa Česká Lípa, Pod Holým vrchem 3247, 470 01 Česká Lípa, tel. 487 823 997

Lesní správa Rumburk, Sukova 785/22a, 408 01 Rumburk, tel. 412 332 447

STAVEBNÍ ÚŘADY:

Městský úřad Cvikov, nám. Osvobození 63, 471 54 Cvikov, www.cvikov.cz, mesto@cvikov.cz, tel. 487 751 203

Městský úřad Nový Bor, nám. Míru 1, 473 01 Nový Bor, www.novy-bor.cz, posta@novy-bor.cz, tel. 487 712 324

Městský úřad Česká Kamenice, nám. Míru 219, 407 21 Česká Kamenice, www.ceska-kamenice.cz, e-podatelna@ceska-kamenice.cz, tel. 412 709 647

Městský úřad Hrádek nad Nisou, Horní nám. 73, 463 34 Hrádek nad Nisou, www.hradek.cz, mestohradek@muhradek.cz, tel. 482 411 470

Městský úřad Jablonné v Podještědí, nám. Míru 22, 471 25 Jablonné v Podještědí, www.jablonnevp.cz, info@jvp mesto.cz, tel. 487 829 971

Městský úřad Rumburk, tř. 9. května 1366/48, 408 01 Rumburk, www.mesto-rumburk.cz, murbk@interdata.cz, tel. 412 356 228

Městský úřad Kamenický Šenov, Osvobození 470, 471 14 Kamenický Šenov, www.kamenicky-senov.cz, info@kamenicky-senov.cz, tel. 487 712 009

Městský úřad Varnsdorf, nám. E. Beneše 470, 407 47 Varnsdorf, www.varnsdorf.cz, varnsdorf@interdata.cz, tel. 412 372 241-4

Magistrát města Děčín, Mírové nám. 1175/5, 405 01 Děčín IV, www.mudecin.cz, posta@mmdecin.cz, tel. 412 593 274

Městský úřad Krásná Lípa, Masarykova 246/6, 407 46 Krásná Lípa, www.krasnalipa.cz, podatelna@krasnalipa.cz, tel. 412 354 834

VODOPRÁVNÍ ÚŘADY:

Magistrát města Liberec, Odbor životního prostředí, oddělení vodoprávní úřad, nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1, www.liberec.cz, info@magistrat.liberec.cz, tel. 485 244 891

Městský úřad Varnsdorf, Odbor životního prostředí, nám. E. Beneše 470, 407 47 Varnsdorf, www.varnsdorf.cz, tel. 412 372 241-244

Městský úřad Rumburk, Odbor životního prostředí, tř. 9. května 1366/48, 408 01 Rumburk, tel. 412 356 211

Magistrát města Děčín, Odbor životního prostředí, ul. 28. října 1155/2, 405 01 Děčín 1, tel. 412 591 321

Městský úřad Nový Bor, Odbor životního prostředí, nám. Míru 1, 473 01 Nový Bor, tel. 487 712 441

ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY LESA:

Městský úřad Nový Bor, Odbor životního prostředí, nám. Míru 1, 473 01 Nový Bor, www.novy-bor.cz, posta@novy-bor.cz, tel. 487 712 346

Městský úřad Rumburk, Odbor životního prostředí, tř. 9. května 1366/48, 408 01 Rumburk, www.mesto-rumburk.cz, zivprost@rumburk.cz, tel. 412 356 289

Magistrát města Děčín, Odbor životního prostředí, ul. 28. října 1155/2, 405 01 Děčín 1, www.mudecin.cz, posta@mmdecin.cz, tel. 412 591 321

Městský úřad Varnsdorf, Odbor životního prostředí, nám. Dr. E. Beneše 470, 407 47 Varnsdorf, www.varnsdorf.cz, tel. 412 372 241-244

ZEMĚDĚLSKÉ ÚŘADY:

Zemědělská agentura a pozemkové úřady Mze www.mze.cz, www.szif.cz

Děčín – ul. 28. října 979/12, 405 02 Děčín 1, decin@mze.cz, tel. 412 517 304

Česká Lípa – Dubická 2362, 470 01 Česká Lípa, ceskalipa@mze.cz, tel. 487 521 941

Liberec – U Nisy 745/6a, 460 07 Liberec, liberec@mze.cz, tel. 485 246 325

MĚSTSKÉ ÚŘADY:

Městský úřad Cvikov, nám. Osvobození 63, 471 54 Cvikov, www.cvikov.cz, mesto@cvikov.cz, tel. 487 751 202-4

Městský úřad Nový Bor, nám. Míru 1, 473 01 Nový Bor, www.novy-bor.cz, posta@novy-bor.cz tel. 487 712 311

Městský úřad Česká Kamenice, nám. Míru 219, 407 21 Česká Kamenice, www.ceska-kamenice.cz, e-podatelna@ceska-kamenice.cz, tel. 412 582 432

Městský úřad Hrádek nad Nisou, Horní nám. 73, 463 34 Hrádek nad Nisou, www.hradek.cz, mestohradek@muhradek.cz tel. 482 411 400